

PROGRAM
PROFILAKTYCZNY Szkoły
Podstawowej im. Jana Brzechwy
w Dratowie

PROGRAM PROFILAKTYKI jest uzupełnieniem programu wychowawczego szkoły i ukierunkowany jest na wszechstronny rozwój ucznia poprzez:

- Kształtowanie właściwej postawy ucznia (kultura osobista na co dzień),
- Poznawanie i przestrzeganie norm społecznych,
- Budowanie postaw życzliwości i miłości,
- Przeciwdziałanie agresji i przemocy,
- Przestrzeganie zasad bezpieczeństwa w szkole i poza nią.

CEL GŁÓWNY PROGRAMU

Promocja zdrowego i bezpiecznego stylu życia, zapobieganie zachowaniom ryzykownym, kształcenie i rozwijanie umiejętności radzenia sobie w trudnych sytuacjach

CELE SZCZEGÓŁOWE PROGRAMU:

Profilaktyka zdrowia i bezpieczeństwa	Profilaktyka agresji i przemocy	Profilaktyka zachowań ryzykownych
<p>Wzrost wiedzy na temat zdrowia, jego wartości oraz zagrożeń.</p> <p>Kształtowanie i rozwijanie samodyscypliny i odpowiedzialności za własne zdrowie.</p> <p>Wyrabianie czujności wobec zagrożeń dla zdrowia fizycznego i psychicznego.</p> <p>Stwarzanie możliwości uczestniczenia w zajęciach sprzyjających zdrowiu.</p> <p>Kształtowanie nawyków i umiejętności związanych z bezpieczeństwem.</p> <p>Wdrażanie do bezpiecznego korzystania z Sieci.</p>	<p>Wzrost wiedzy na temat zachowań agresywnych i skutków ich stosowania.</p> <p>Kształtowanie i rozwijanie umiejętności radzenia sobie z agresją i przemocą.</p> <p>Kształtowanie umiejętności rozwiązywania konfliktów.</p> <p>Wzmacnianie więzi koleżeńskich i grupowych.</p> <p>Zwiększenie poczucia bezpieczeństwa w szkole.</p> <p>Rozwijanie poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie.</p> <p>Budowanie dobrej atmosfery w szkole.</p>	<p>Dostarczanie wiedzy o konsekwencjach zachowań ryzykownych.</p> <p>Promocja stylu życia wolnego od używek.</p> <p>Kształtowanie i rozwijanie umiejętności radzenia sobie z presją otoczenia.</p> <p>Kształtowanie prawidłowych wzorców spędzania wolnego czasu.</p> <p>Wdrażanie do świadomego i odpowiedzialnego korzystania ze środków masowego przekazu.</p> <p>Uczenie radzenia sobie z negatywnymi emocjami i stresem.</p>

IDENTYFIKACJA PROBLEMU

Opracowanie programu profilaktycznego zostało poprzedzone diagnozą, a źródłami informacji były:

- obserwacje własne nauczycieli
- ankiety przeprowadzone wśród uczniów
- rozmowy z rodzicami.

W roku szkolnym 2013/14 w miesiącu czerwcu została przeprowadzona diagnoza wśród uczniów kl. IV –VI na temat istnienia przemocy w szkole oraz jej objawów.

Uczniom zostało zadane 2 pytania:

1. Czy istnieje przemoc psychiczna i fizyczna w naszej szkole?.
2. Jeżeli tak to jakiej przemocy doświadczyli?

Spośród badanych uczniów 80% oświadczyło, że w naszej szkole doświadcza symptomów dokuczania:- przezywanie, popychanie, plucie na siebie, „bicie dla zabawy”, wulgarnie odnoszenie się do rówieśników.

Na podstawie tej diagnozy w szkole podjęto następujące działania:

- wyniki ankiety zostały przedstawione uczniom podczas apelów szkolnych
- przeprowadzono wśród uczniów pogadankę na temat zjawiska agresji i przemocy w szkole
- diagnoza ta posłużyła do ewaluacji programu profilaktycznego, wypracowania wniosków do dalszej pracy podczas posiedzenia RP w następnym roku szkolnym.
- opracowania przez zespół „Wewnątrzszkolnego systemu przeciwdziałania przemocy”, który będzie załącznikiem do programu profilaktycznego szkoły w roku szkolnym 2014/15.

W oparciu o obserwację zachowań uczniów i analizę szkolnego środowiska zauważa się następujące problemy:

- dokuczanie
- niska kultura słowa, posługiwanie się wulgaryzmami,
- bójki dla zabawy, zaczepki,

KIERUNKI DZIAŁAŃ INTERWENCYJNYCH

Działania szkoły w kierunku wskazanym w wyniku diagnozy:

- Doskonalenie umiejętności nauczycieli w zakresie postępowania w konkretnych przypadkach i stosowania form pomocy poprzez organizowanie szkoleń Rad Pedagogicznych.

- Doposażenie biblioteki szkolnej w materiały dotyczące publikacji profilaktycznych.
- Organizowanie systematycznych i profilaktycznych zajęć edukacyjnych w ramach lekcji wychowawczych, wdz zgodnie z wewnątrzszkolnym programem przeciwdziałania agresji
- Stała współpraca z rodzicami w celu przekazywania im wiedzy na temat zagrożeń, także zapoznanie ich z działaniami wynikającymi z planu.
- Zapewnienie uczniom możliwości racjonalnego i efektywnego wykorzystania czasu wolnego poprzez uczestnictwo w zajęciach pozalekcyjnych organizowanych przez szkołę (kółka zainteresowań, dyskoteki, wycieczki, imprezy okolicznościowe).

ZAŁOŻENIA PROGRAMU

Tworzenie Szkolnego Programu Profilaktyki zostało poprzedzone diagnozą potrzeb i problemów uczniów, ich rodziców i nauczycieli oraz zasobów szkoły.

Profilaktyka w naszej szkole koncentruje się na:

A/ wzmacnianiu czynników chroniących:

- rozwijaniu zainteresowań uczniów oraz wczesnym rozpoznaniu przyczyn niepowodzeń szkolnych i ich przeciwdziałaniu (zainteresowanie nauką szkolną);
- wspomaganiu rozwoju moralnego uczniów (poszanowanie norm, wartości i autorytetów);
- stwarzaniu uczniom możliwości przynależenia do pozytywnych grup rówieśniczych: kół zainteresowań, zespołów sportowych, muzycznych, itp. (przynależność do pozytywnej grupy rówieśniczej);
- wspomaganiu rodziców w prawidłowym pełnieniu przez nich funkcji wychowawczych (silna więź emocjonalna z rodzicami).

B/ eliminowaniu czynników ryzyka i przeciwdziałania im na terenie szkoły

Szkolny Program Profilaktyczny jest realizowany przez wszystkich nauczycieli przy współpracy kadry psychologiczno – pedagogicznej PPP w Łęcznej, pielęgniarki z Ośrodka Zdrowia w Ludwinie, oraz pomocy ze strony instytucji współpracujących ze szkołą w obszarze profilaktyki oraz świadczących pomoc na rzecz dziecka i rodziny.

Założenia programowe wynikają z celów szczegółowych i odnoszą się do:

- Nauczycieli i wychowawców
- Uczniów

- Rodziców
- Pedagoga
- Dyrekcji.

STRATEGIE I METODY REALIZACJI PROGRAMU PROFILAKTYCZNEGO

Strategie informacyjne (metody):

- pogadanka,
- spotkanie ze specjalistą
- wycieczka tematyczna,
- praca w oparciu o tekst przewodni
- wykorzystywanie środków masowej informacji

Strategie edukacyjne (metody):

- realizacja programów profilaktyczno-edukacyjnych,
- rysunki,
- drama,
- przedstawienia,
- burza mózgów,
- dyskusja,
- symulacja różnych sytuacji życiowych np.: rozwiązywanie wyimaginowanego konfliktu,

- technika uzupełniania zdań,
- gry i zabawy dydaktyczne,
- praca w małych grupach,
- metody pedagogiki zabawy,
- uroczystości (obrzędowość szkolna)

Strategie działań alternatywnych (metody):

- koła zainteresowań,
- wycieczki,
- festyny,
- zajęcia i zawody sportowe

Strategie interwencyjne (metody):

- interwencja w środowisku domowym ucznia,
- interwencja w środowisku szkolnym ucznia,
- interwencja w sytuacji kryzysu rozwojowego (prowadzona przez specjalistę),
- pomoc psychologiczna, pedagogiczna (prowadzona przez specjalistę),
- terapia specjalistyczna indywidualna, grupowa (prowadzona przez specjalistę).

SPOSOBY REALIZACJI PROGRAMU:

Zajęcia profilaktyczne będą realizowane w trakcie:

- zajęć dydaktyczno-wyrównawczych
- zajęć specjalistycznych
- zajęć psychoedukacyjnych
- godzin dla wychowawcy klasy
- godzin do dyspozycji dyrektora
- zajęć pozalekcyjnych
- zajęć świetlicowych
- uroczystości szkolnych i pozaszkolnych

Przyjęte w programie założenia, cele, treści kształcenia i metody ich realizacji sprzyjają wszechstronnemu rozwojowi ucznia, uwzględniają bowiem jego potrzeby intelektualne, jak i emocjonalne, moralne, estetyczne i fizyczne. Cały program podporządkowany jest rozwojowi świadomości uczniów pod kątem niesienia za sobą dbałości o zdrowy styl życia, oraz wyrabiania u uczniów umiejętności dokonywania prawidłowych wyborów.

HARMONOGRAM DZIAŁAŃ PROFILAKTYCZNYCH

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Sposoby monitorowania	Wskaźniki osiągniętego sukcesu
I Kształtowanie i rozwijanie prawidłowych nawyków żywieniowych	1. Udział w programie „Szkłanka mleka” (program dopłaty do spożycia mleka i przetworów mlecznych prowadzony przez Agencję Rynku Rolnego).	Dyrektor szkoły, Wychowawcy klas	Cały rok	Obserwacja Analiza dokumentacji	Wzrost spożycia mleka wśród uczniów
	2. Udział w programie „Owoce w szkole” (program prowadzony przez Agencję Rynku Rolnego).	Dyrektor szkoły, Wychowawcy klas I - III	Cały rok	Obserwacja Analiza dokumentacji	Wzrost spożycia owoców i warzyw wśród dzieci
	3. Działalność szkolnego koła prozdrowotnego w klasach I – III- „Klub wiewiórka”.	M. Bodzak	Cały rok	Obserwacja Analiza dokumentacji	Uczniowie rozumieją znaczenie zdrowego stylu życia.
	4. Realizacja projektu „Szkoły promującej zdrowie”	J. Słowik wraz z Zespołem ds. promocji Zdrowia, Wychowawcy	Cały rok	Obserwacja Analiza dokumentacji	Uczniowie rozumieją zagrożenia wynikające z chorób cywilizacyjnych.
	5. Pogadanki na godzinach wychowawczych na temat prawidłowego odżywiania.	Wychowawcy	Cały rok	Obserwacja Analiza dokumentacji	Uczniowie rozumieją wpływ odżywiania na zdrowie.
	6. Realizacja projektu „Moja szkoła w ruchu”	Zespół ds. promocji Zdrowia, Wychowawcy	Cały rok	Obserwacja Analiza dokumentacji	Uczniowie aktywnie potrafią spędzać wolny czas .

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Sposoby monitorowania	Wskaźniki osiągniętego sukcesu
<p style="text-align: center;">II</p> <p style="text-align: center;">Kształtowanie i rozwijanie właściwych nawyków higienicznych</p>	1.Realizacja programu profilaktyki próchnicy – fluoryzacja zębów.	Pielęgniarka szkolna	Cały rok	Obserwacja, Obecność uczniów	Uczniowie wiedzą jak dbać o zdrowie i higienę jamy ustnej
	2.Realizacja zajęć edukacyjnych na temat higieny okresu dojrzewania w ramach „Wychowania do życia w rodzinie”	A. Macuba, wychowawcy	Cały rok	Obserwacja Analiza dokumentacji	Uczniowie znają zasady utrzymania higieny w okresie dojrzewania
	4. Pogadanki na godzinach wychowawczych, apelach na temat higieny osobistej	Wychowawcy klas, pedagog	Cały rok	Obserwacja Analiza dokumentacji	Uczniowie dbają o higienę osobistą.
	5. Codzienne praktykowanie czynności porządkowych i higienicznych na terenie szkoły (dbanie o porządek na ławce oraz w sali lekcyjnej, zmiana obuwia, mycie rąk przed posiłkami i po wyjściu z toalety, itp.).	Wychowawcy klas, pracownicy szkoły	Cały rok	Obserwacja rozmowa	Uczniowie praktykują w szkole codzienne czynności porządkowe i higieniczne.

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Sposoby monitorowania	Wskaźniki osiągniętego sukcesu
<p style="text-align: center;">III</p> <p style="text-align: center;">Kształtowanie nawyków i zachowań sprzyjających prawidłowej postawie ciała</p>	1. Prowadzenie zajęć gimnastyki korekcyjnej w szkole.	Nauczyciel w - f	Cały rok	Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji.	Objęcie wszystkich uczniów z wadami postawy specjalistyczną pomocą.
	2. Dbanie o dobór odpowiednich do wzrostu dzieci wysokości krzeseł i ławek.	Wychowawcy oddziałów przedszkolnych	Cały rok		Wykształcenie u dzieci nawyku prawidłowej postawy ciała.
	3. Dbanie o właściwy ciężar plecaków i tornistrów szkolnych. Umożliwienie uczniom pozostawienie podręczników -półki klasowe dla uczniów	Nauczyciel w – f, wychowawcy, dyrektor	Cały rok		
	4. Organizowanie różnorodnych zawodów sportowych.	Wychowawcy, n-l wf	Cały rok		
	5. Pedagogizacja rodziców- rozmowy na temat profilaktyki wad postawy, wyników bilansu zdrowia	Pielęgniarka szkolna Wychowawcy	Cały rok		
	6. Działania w ramach programu „Moja szkoła w ruchu”	Nauczyciel w – f, wychowawcy	Cały rok		

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Sposoby monitorowania	Wskaźniki osiągniętego sukcesu	
IV Kształtowanie nawyków i zachowań sprzyjających aktywności ruchowej	1. Udział w zawodach szkolnych i międzyszkolnych w różnych dyscyplinach sportowych.	Nauczyciel w - f	Cały rok	Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji.	Uczniowie wiedzą jak dbać o sprawność fizyczną	
	2. Organizowanie wyjść do szkolnego ogrodu, spacerów po najbliższej okolicy, wycieczek.	Nauczyciel w - f ,Wychowawcy	Cały rok			
	3.Zabawy ruchowe z wykorzystaniem naturalnego terenu: marszobiegi, gry w terenie	Nauczyciel w - f	Cały rok		Nabycie przez uczniów umiejętności aktywnego wykorzystania wolnego czasu	
	4. Organizowanie zajęć sportowo – rekreacyjnych w czasie ferii zimowych.	Nauczyciele prowadzący zajęcia, n-l wf	Ferie zimowe 2015r.			
	5.Uczestniczenie w gminnych imprezach sportowych: -Kryterium kolarskie o grono jarzębiny -Bieg o uśmiech wiosny -3XR – „Ruch, Rodzina, Rekreacja”	Organizatorzy, wychowawcy, n-l wf	2014/15			Odkrycie i rozwój indywidualnych zainteresowań i zdolności uczniów
	6.Działania w ramach programu „Moja szkoła w ruchu”	Nauczyciel w - f ,Wychowawcy	2014/15			

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Sposoby monitorowania	Wskaźniki osiągniętego sukcesu
V Kształtowanie nawyków i umiejętności związanych z bezpieczeństwem w szkole i poza nią	1. Zapoznanie z obowiązkami uczniowskimi w zakresie bezpieczeństwa w szkole.	Wychowawcy klas	IX 2014r.	Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji.	Wzrost poczucia bezpieczeństwa dzieci w szkole i poza nią Wzrost kompetencji uczniów w zakresie radzenia sobie w niebezpiecznych sytuacjach.
	2. Omówienie regulaminów i zasad bhp w czasie zajęć.	Opiekunowie pracowni szkolnych, n-l wf	IX 2014r.		
	3. Pogadanka, pokaz policjanta na temat zasad bezpieczeństwa w czasie przechodzenia przez jezdnię, zabaw i wypoczynku, w kontaktach z nieznajomi, w sytuacjach zagrożenia zdrowia i życia.	Dyrektor, Policjant KPP w Łęcznej Wychowawcy Pedagog	2014/15		
	4. Działalność szkolna w ramach kampanii „Szkoły bez przemocy”	T. Gajos-Gruba	Cały rok		
	5. Udział w konkursie „Jestem bezpieczny”.	E. Czuchaj	Wg ustaleń organizatora		
	6. Wdrażanie do bezpiecznego korzystania z komputera i jego oprogramowania.	n- le zajęć komputerowych, Wychowawcy	Cały rok		
	7. Przeprowadzenie praktycznej nauki ewakuacji przeciwpożarowej we wszystkich klasach.	Dyrekcja szkoły Wychowawcy	I / II semestr		
	8. Udział w ogólnopolskim turnieju wiedzy pożarniczej.	W. Bodzak, Z. Maksymiak	II semestr		
	9. Poznawanie podstawowych zasad udzielania pierwszej pomocy przedmedycznej w ramach programu „Ratujemy i uczymy ratować ”.	T. Gajos-Gruba	I / II semestr		

	10. Realizacja działań z programu przeznaczonych dla uczniów klas I-III „Bezpieczne życie”	Beata Maleszyk	I / II semestr		Wzrost umiejętności dotyczących bezpieczeństwa
--	--	----------------	----------------	--	--

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Sposoby monitorowania	Wskaźniki osiągniętego celu
VI Wzrost wiedzy na temat zachowań agresywnych i skutków ich stosowania	1. Udział w edycji ogólnopolskiego programu społecznego „Szkoła bez przemocy”.	Pedagog	Cały rok	Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji. Hospitacje.	Wzrost wiedzy na temat przemocy i skutków jej stosowania Wzrost poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie
	Realizacja Wewnętrzny Systemu Przeciwdziałania Przemocy „STOP DOKUCZANIU”	Pedagog	I / II semestr		
	3. Prowadzenie zajęć edukacyjnych na temat przemocy rówieśniczej, także w sieci „Stop cyberprzemocy”.	Pedagog Wychowawcy	I / II semestr		
	4. Prowadzenie lekcji wychowawczych dotyczących problematyki przemocy rówieśniczej: <ul style="list-style-type: none"> • konstruktywnego radzenia sobie z emocjami • obrony bez agresji • sposobów rozwiązywania konfliktów • pomocy słabszym w sytuacjach przemocy • asertywności • czystej gry 	Wychowawcy, n-l w-f	Cały rok		

5. Udział w spektaklach, koncertach, przedstawieniach teatralnych, konkursach, apelach o tematyce profilaktycznej	Dyrektor, uczniowie, wychowawcy, pedagog	Cały rok	<p>Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji. Hospitacje</p>	<p>Wzrost wiedzy na temat przemocy i skutków jej stosowania</p> <p>Wzrost poczucia odpowiedzialności za swoje postępowanie</p>
6. Działania ogólnoszkolne- organizowanie „Dnia przeciw przemocy”	Koordynator ds. bezpieczeństwa- T. Gajos- Gruba	Wyznaczony dzień w II sem		
7. Szkolny Dzień bezpiecznego Internetu.	E. Czuchaj	Luty 2015r.		
8. Przygotowanie tematycznych gazetek ściennych.	Wychowawcy klas	Cały rok		
9. Poznanie Statutu Szkoły, WSO, PSO, Praw Dziecka. Tworzenie klasowych norm zachowania.	Dyrektor, Wychowawcy klas, pedagog	Cały rok		
10. Spotkanie z przedstawicielami instytucji wspierających działania szkoły.	Dyrektor, pedagog, wychowawcy klas	Ustalony termin w ciągu I i II sem.		
11. Diagnoza problemu przemocy i agresji w oczach rodziców, uczniów	pedagog, wychowawcy klas, uczniowie, rodzice koordynator bezpieczeństwa	Raz w roku szkolnym		
12. Wydanie szkolnej gazetki okolicznościowej w całości poświęconej problematyce przemocy i agresji w szkole	Dyrektor, pedagog, wychowawcy klas	Raz w ciągu roku szkolnego		

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Sposoby monitorowania	Wskaźniki osiągniętego sukcesu
VII Wzrost wiedzy na temat zachowań ryzykownych i skutków ich stosowania	1.Prowadzenie lekcji wychowawczych na temat szkodliwości substancji psychoaktywnych.	Wychowawcy ,n-1 przyrody	I / II semestr	Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji.	Uczniowie wiedzą jak dbać o zdrowie i sprawność fizyczną Znąją alternatywne sposoby spędzania czasu wolnego
	2.Omawianie zachowań ryzykownych w ramach zajęć „Wychowanie do życia w rodzinie”	Pedagog, A. Macuba	I / II semestr		
	3. Realizacja programu profilaktyki palenia papierosów „Nie pal przy mnie proszę w klasach I – III.	Wychowawcy, M. Bodzak	Cały rok		

Zadania	Sposoby realizacji	Osoby odpowiedzialne	Termin realizacji	Sposoby monitorowania	Wskaźniki osiągniętego sukcesu
<p style="text-align: center;">VIII</p> <p style="text-align: center;">Kształtowanie i rozwijanie kompetencji społecznych</p>	<p>1. Przeprowadzenie lekcji wychowawczych:</p> <ul style="list-style-type: none"> • Jak prawidłowo spędzać swój wolny czas? • Jak radzić sobie z negatywnymi emocjami i stresem? • Jak radzić sobie z presją otoczenia? 	Wychowawcy, n-l wf	I / II semestr	<p>Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji. Hospitacje.</p>	<p>Wzrost poczucia odpowiedzialności uczniów za swoje postępowanie</p> <p>Wzrost umiejętności i kompetencji społecznych wśród uczniów</p>
	<p>Kształtowanie i rozwijanie kompetencji społecznych ramach zajęć godzin wychowawczych, zajęć z pedagogiem i zajęć edukacyjnych „Wychowanie do życia w rodzinie”.</p>	Pedagog szkolny, wychowawcy, n-l wdż	Cały rok		
	<p>3. Działalność Samorządu Uczniowskiego</p>	Opiekun SU, uczniowie klas IV-VI	Cały rok		
	<p>4.SKO</p>	Opiekun SKO, Dyrektor, uczniowie, przedstawiciele banku spółdzielczego	Cały rok		

	<p>5. Wprowadzenie innowacji pedagogicznych:</p> <ul style="list-style-type: none"> -matematyczno-informatycznych „Bliskie spotkania z matematyką i informatyką” -taneczno-wokalnych „Różne oblicza muzyki” 	<p>Dyrektor, A. Macuba E.Czuchaj</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji. Hospitacje.</p>	<p>Wzrost umiejętności i kompetencji społecznych wśród uczniów</p>
	<p>6. Rozwijanie kompetencji społecznych poprzez uczestnictwo uczniów w różnorodnej ofercie zajęć pozalekcyjnych:</p> <ul style="list-style-type: none"> -zajęć rozwijających uzdolnienia(koło plastyczne, koło orgiami, chór) -zajęć dydaktyczno-wyrównawczych (j.angielski,matematyka) -zajęć korekcyjno-kompensacyjnych 	<p>Dyrektor, n-le, wychowawcy</p>	<p>Cały rok</p>	<p>Obserwacja. Rozmowy. Analiza dokumentacji. Hospitacje.</p>	<p>Wzrost umiejętności i kompetencji społecznych wśród uczniów</p>

*Załącznik do programu profilaktycznego

Wewnątrzszkolny System Przeciwdziałania Przemocy „STOP DOKUCZANIU”

Spis treści:

I. Diagnoza stopnia i zakresu agresji i przemocy

II. System norm i zasad obowiązujących w szkole.

III. System nagród i konsekwencji.

Konsekwencje

Nagrody

IV. Procedury i zasady interwencji nauczyciela w przypadku ujawnienia agresji.

Interwencja nauczyciela.

Rozmowa z rodzicami sprawcy agresji i przemocy.

Rozmowa interwencyjna z agresorem.

Rozmowa z ofiarą przemocy.

V. Procedury i zasady interwencji dla personelu niepedagogicznego szkoły.

VI. Jak bronić się przed agresją? – procedury dla ucznia.

VII. Stała i systematyczna edukacja uczniów, rodziców i nauczycieli w ramach profilaktyki.

I. Diagnoza stopnia i zakresu agresji i przemocy

1. W szkole przeprowadza się ankietę mającą na celu zdiagnozowanie rozmiaru i rodzajów form agresji i przemocy stosowanych wśród uczniów w danym okresie.
2. Na podstawie wniosków z ankiet opracowane są działania zaradcze i profilaktyczne na następny okres.

3. Wychowawcy klas na bieżąco przeprowadzają anonimowe ankiety w swoich klasach diagnozujące wzajemne relacje i postawy uczniów wobec siebie.
4. Podczas godzin wychowawczych omawiane są problemy dotyczące całej klasy. Wspólnie poszukuje się rozwiązania i poprawy zaistniałego stanu rzeczy
5. Odbywać się będą spotkania z Dyrektorem Szkoły oraz pedagogiem, na których poruszane będą tematy dotyczące zjawiska agresji i przemocy w szkole.

II. System norm i zasad obowiązujących w szkole.

W szkole obowiązują jasno określone zasady, normy i reguły, które zawarte zostały w regulaminie zachowania się uczniów.

Regulamin Zachowania się Ucznia

1. Jako uczeń Szkoły Podstawowej w Dratowie swoją postawą i zachowaniem mam przynosić chlubę moim wychowawcom i rodzicom.
2. Szkoła i jej wyposażenie są dobrem wspólnym, dlatego niczego nie niszczę, dbam o ład i estetykę mojego otoczenia - klasy, korytarza, boiska. Za zniszczony przeze mnie sprzęt (w salach lekcyjnych, toaletach i korytarzach) odpowiadają materialnie moi rodzice.
3. W stosunku do nauczycieli, pracowników szkoły i kolegów zachowuję się kulturalnie, przestrzegając norm współżycia społecznego:
  - używam słów: „proszę”, „dziękuję”, „przepraszam”,
  - mówię „dzień dobry” i „do widzenia”,
  - nie wyśmiewam się z innych,
  - nie używam niecenzuralnych wyrazów, gestów.
4. Przestrzegam obowiązków ucznia zawartych w Statucie Szkoły i wszelkich zasad bezpieczeństwa obowiązujących na terenie placówki. Odpowiednio reaguję na zwrócone mi uwagi i upomnienia, jestem prawdomówny i uczciwy, potrafię przyznać się do błędów.
5. Przestrzegam zakazu samowolnego opuszczania budynku i terenu szkoły w czasie zajęć lekcyjnych i przerw śródlekcyjnych. Po dzwonku na lekcje jestem zobowiązany niezwłocznie wejść do sali lekcyjnej i przygotować się do zajęć oczekując na nauczyciela, względnie w ciszy ustawić się pod salą lekcyjną.
6. Nie używam na terenie szkoły telefonu komórkowego i innych nośników

7. Mój ubiór i fryzura są czyste i skromne, zgodne z ustaleniami zawartymi w Statucie Szkoły.
8. Nie przynoszę do szkoły żadnych przedmiotów, które mogą stanowić zagrożenie dla mnie lub moich kolegów.
9. Moim obowiązkiem jest systematyczne uczęszczanie do szkoły, sumienne zdobywanie wiedzy i kształtowanie własnego charakteru.
10. Wszystkie konflikty i spory rozwiązuję bez użycia siły, korzystając z pomocy wychowawcy, pedagoga szkolnego bądź Samorządu Uczniowskiego i jego opiekunów.
11. Pomagam słabszym i młodszym od siebie, nie toleruję niewłaściwego zachowania innych.
12. Wykorzystuję swoje uzdolnienia i talenty, by mogły służyć innym. Jestem aktywny na terenie klasy i szkoły.
13. Wiem, że za nieprzestrzeganie powyższych zasad poniosę konsekwencje zgodnie ze Statutem Szkoły i Wewnątrzszkolnym Systemem przeciwdziałania przemocy.

II. System nagród i konsekwencji.

Uczeń ponosi konsekwencje za to co zrobił, aby zminimalizować poniesioną przez innych krzywdę lub szkodę.

- uznanie swojej odpowiedzialności –przeproszenie
- naprawienie szkody (materialnej i rzeczowej);
- pomoc na rzecz klasy i szkoły lub poszkodowanego (np.: zrobienie gazetki klasowej, pomocy dydaktycznych, pomoc koleżeńska);
- odebranie przywilejów (np.: zakaz wyjść klasowych, wycieczek, udziału w dyskotekach, zajęciach pozalekcyjnych);
- pogłębienie zrozumienia swojego zachowania i jego skutków(np.: zapoznanie się z obowiązującymi zasadami lub ich utrwalenie, różnego rodzaju wypowiedzi pisemne skłaniające do refleksji nad sytuacją, przygotowanie gazetki na ten temat);
- obowiązkowy udział w terapii dla dzieci z zaburzonym zachowaniem;
- uwaga w zeszytach lub w dzienniku;
- upomnienie wychowawcy;

- upomnienie lub nagana dyrektora;
- adekwatna ocena zachowania zgodna z wewnątrzszkolnym systemem oceniania;
- pismenne powiadomienie rodziców o nagannym zachowaniu ucznia

Uczeń zostaje nagrodzony gdy;

- potrafi informować nauczyciela o sytuacjach agresji i przemocy wobec innych lub siebie;
- osobom zachowującym się agresywnie daje do zrozumienia, że te zachowania nie są przez niego akceptowane;
- czynnie reaguje na zachowania agresywne i stosowanie przemocy-mówi o nich dorosłym, pomaga ofiarom przemocy;
- wie, jak bronić się przed agresją;

Nagrody:

- świadectwo z wyróżnieniem
- dyplom na zakończenie roku szkolnego;
- nagroda książkowa
- adekwatna ocena zachowania według wewnątrzszkolnego systemu oceniania;
- list pochwalny do rodziców
- pochwała wychowawcy;
- pochwała dyrektora wobec społeczności uczniowskiej ;

III. Procedury i zasady interwencji nauczyciela w przypadku ujawnienia agresji.

1. Interwencja nauczyciela.
2. Wychowawca powiadamia lub wzywa do szkoły rodziców i w poważnych przypadkach zawiadamia pedagoga szkolnego(bójki dwóch na jednego, duża różnica wieku, powtarzające się groźby i prześladowania).
3. Wychowawca powiadamia rodziców ofiary przemocy o zaistniałej sytuacji.
4. Wyciągnięcie konsekwencji.

5. Decyzja zespołu ds. pomocy psychologiczno-pedagogicznej i dyrekcji szkoły o powiadomieniu Policji lub Sądu Rodzinnego.

Interwencja nauczyciela:

-Przerwanie zachowania agresywnego (powiedz: „Stop!”, w razie potrzeby rozdziel!).

-Ocena sytuacji (mów o faktach, nie oceniaj: „bijesz go”, to go boli”, „on tego nie chce”, „ta zabawa jest niebezpieczna, możecie sobie zrobić krzywdę”)

- Przypomnienie zasady, która została złamana(„Łamiesz zasadę ...”, „Umawialiśmy się, że ...”

-Wyrażenie swojego zdania i oznajmienie konsekwencji („ Nie pozwalam na to w naszej klasie”, „ Nie podoba mi się, że to robisz”, „Powiadomię o tym wychowawcę”).

- Pozostanie w kontakcie , aż sytuacja ulegnie wyciszeniu (powiedz, czego oczekujesz lub co uczniowie mają teraz zrobić, upewnij się, czy wykonali twoje polecenie).

- Sporządzenie notatki ze zdarzenia i powiadomienie wychowawcy (data, dane personalne, opis zdarzenia i świadkowie).

Rozmowa z rodzicami sprawcy agresji i przemocy.

1. Informacja nauczyciela, dlaczego zaproszono rodziców na rozmowę.

2. Wymiana informacji o sytuacji dziecka.

3. Ustalenie dalszego postępowania, jako podstawy do wspólnego sformułowania propozycji kontraktu dla dziecka, w którym pisemnie określamy:

- jakie cele (np.: ma przestać przezywać kolegów)?

- jakie traci przywileje i na jaki czas (np.: w szkole -nie może jechać na wycieczkę, w domu -nie może odwiedzać kolegów)?

- jakie zachowania będą podlegały kontroli w domu i w szkole(np.: w domu – wraca o ustalonej porze i kontrolowane będą godziny powrotu do domu, w szkole- nie opuszcza lekcji i nie spóźnia się , będą kontrolowane obecności na lekcjach i spóźnienia.)?

- jakie konsekwencje poniesie w przypadku złamania ustalonych zasad i umów?

- jakie będą zasady współpracy rodziców i szkoły(np.: rodzice uprzedzają

wychowawcę , kiedy dziecko będzie nieobecne , wychowawca jak najszybciej informuje rodziców o nieobecności dziecka na lekcji, raz w tygodniu spotykamy się i rozmawiamy jak nam idzie)?

4. Podpisanie przez rodzica i wychowawcę sporządzonej notatki z przebiegu rozmowy.

5. Pisemne zobowiązanie rodziców do podjęcia terapii rodzinnej.

6. Rozmowa interwencyjna z agresorem(gdy zachował się

agresywnie i nie bierze za to odpowiedzialności lub w sytuacjach, kiedy

agresywne zachowania powtarzają się częściej):

- powstrzymać się od obwiniania, zawstydzania, grożenia i potępienia podczas rozmowy;
- wyjaśnić mu powody, mówić o faktach, konkretnych zachowaniach- nie uogólniać;
- pozwolić mu opowiedzieć o swojej sytuacji;
- powiedzieć mu , jakie złamał normy i zasady oraz kto i jaką szkodę poniósł w związku z jego zachowaniem;
- powiedzieć mu, jakie poniesie konsekwencje(może być ustalone wspólnie pokrzywdzonym)
- podpisać ze sprawcą pisemny kontrakt określający jego zobowiązania oraz konsekwencje, jakie poniesie w przypadku niedotrzymania zawartej umowy;
- umówić się z nim na następne spotkanie w celu skontrolowania przestrzegania zawartych umów;
- edukacja w zakresie zrozumienia problemu agresji i przemocy(jako działania długofalowe)

W indywidualnej rozmowie z ofiarą przemocy:

- udzielić pomocy
- pozwól uczniowi opowiedzieć o tym, co go spotkało;
- nie oceniaj, okaż zrozumienie dla jego uczuć i zachowań;
- docień dotychczasowe sposoby radzenia sobie;
- poinformuj o działaniach, jakie zamierzasz podjąć;
- wspólne ustalenie, jakie będą dalsze kroki rozwiązania problemu;

IV. Procedury i zasady interwencji dla personelu niepedagogicznego szkoły.

1. Pracownik szkoły zgłasza zajście wychowawcy, w razie nieobecności do pedagoga lub dyrektora szkoły.

2. Wychowawca sporządza notatkę i zawiadamia rodziców o zajściu.

V. Jak bronić się przed agresją? – procedury dla ucznia.

1. POINFORMUJ –czyli powiedz agresorowi, że robi coś co ci nie odpowiada (np.: „Słuchaj, nie podoba mi się, że od pewnego czasu dokuczysz mi).
2. WYRAŻ SWOJE UCZUCIA-czyli wyraż swój gniew, złość czy niezadowolenie związane z tą sytuacją. Nalegaj na zmianę zachowania (np.: Kiedy tak stoisz nade mną, wymachujesz ręką i grozisz mi, to czuję się strasznie poniżony. Boję się a z drugiej strony jestem potwornie wściekły. Chciałbym, abyś przestał to robić!).
3. PRZYWOŁAJ ZAPLECZE- czyli powiedz, co zrobisz, w jaki sposób będziesz się bronił, jeśli agresor nie zmieni swego zachowania(np.: Jeśli nadal będziesz mi dokuczał, to powiem o tym wychowawcy).

VI. Stała i systematyczna edukacja uczniów, rodziców i nauczycieli w ramach profilaktyki.

W celu wykształcenia umiejętności rozwiązywania konfliktów oraz radzenia sobie z sytuacją agresji i przemocy będą podjęte działania:

NA POZIOMIE SZKOŁY

- Dzień poświęcony przeciwdziałaniu agresji w szkole.
- Wzmocniona kontrola podczas przerw międzylekcyjnych,
- wzbogacenie oferty zajęć pozalekcyjnych
- Konkursy i przedstawienia związane z przeciwdziałaniem przemocy.
- "Aktywacja ściennej skrzynki zaufania ".
- Stworzenie na stronie szkoły internetowej skrzynki zaufania dla uczniów i rodziców
- Ogólnoszkolne zebrania rodziców – pedagogizacja rodziców.
- Doskonalenie i samodoskonalenie nauczycieli(konferencje szkoleniowe, rady pedagogiczne).
- Stała współpraca na linii dom – szkoła.
  - Współpraca z Samorządem Uczniowskim.
  - Współpraca z instytucjami wspierającymi działania szkoły .

NA POZIOMIE KLASY

- Ustalenie regulaminu klasowego zawierającego normy postępowania zapobiegające agresji i przemocy – wyjaśnienie problemu, nagrody i kary. -
- Przeprowadzenie badań socjometrycznych klasy –
- Przeprowadzenie cyklu lekcji wychowawczych zapobiegających agresji i przemocy.
- Gry, zabawy, wycieczki klasowe.
- Nauka przez współpracę – pomoc koleżeńska.
- Wspólne zajęcia wzmacniające więzi między uczniami.
- Zebrania rodziców, konsultacje, indywidualne rozmowy.
- Spotkania z pedagogiem, pracownikami PPP n/t przemocy, agresji, radzenia sobie ze złością .
- Udział w przedstawieniach profilaktycznych.

NA POZIOMIE UCZNI

- Objęcie indywidualną opieką psychologiczno pedagogiczną agresorów i ofiar. - Rozmowy z rodzicami uczniów, których problem dotyczy, w razie potrzeby w obecności dziecka.
- Pomoc i wsparcie dla rodziców ze strony szkoły.
- Fachowa pomoc ze strony pedagoga dla rodziców i uczniów szykanowanych (także szykanujących).
- Oferta PPP skierowana do rodziców, którzy nie radzą sobie z dzieckiem.

Uchwalony przez Radę Rodziców w dniu 26.09.2014r.(Uchwała RR 06/2013/2014).

Zatwierdzony do realizacji Uchwałą Rady Pedagogicznej nr 03/2013/2014 z dnia 13.09.2013r.

